

see sin Præst staae i Selederne, deeltage i Cerecerøvelserne o. s. l. Denne Anstuelse kan være rigtig, og den kan være urigtig; men den er efter Regjeringens Mening saa udbredt, at man maa tage Hensyn til den. Jeg behøver ikke at sige, at den findes hos den allerstørste Deel af Geistligheden, og at den altsaa heller ikke kan undlade at udøve sin Indflydelse paa Kirkestyrelsen; denne maa tage Hensyn dertil ved Valget af de Mænd, den kalder til geistlig Virksomhed; den maa tage Hensyn til, om de, den bestifter, kunne komme i det omfattede Tilfælde eller ikke. Jeg mener altsaa, at det Forslag, der nu foreligger, maa kunne bifaldes, fordi det i Hovedsagen anerkender det Princip, at Geistlige ikke ere fritagne for Børnepligt, medens det paa den anden Side ved at indskrænke denne Børnepligts Opfyldelse som almindelig børnepligtig Soldat til de 4 første Aar af Tjenestetiden i Linien, gjør det muligt for Kirkestyrelsen at ansætte Geistlige endnu i en yngre Alder; Kirkestyrelsen behøver da ikke at opstaae Ansættelsen til saa seent et Tidspunkt, som det vilde blive, naar de Geistlige først skulde have udtjent deres hele Tjenestetid. Hertil kommer, hvad jeg ikke behøver at gøre opmærksom paa, at Sagen ikke blot foreligger til Behandling i dette Thing, men at den ogsaa skal behandles i det andet Thing, og det er en Selvfølge, at Regjeringen ikke kan undlade at tage Hensyn til den Stemning, som der har givet sig tilkjende. Foraauidt en æret Taler har knyttet noget Haab med Hensyn til denne Bestemmelse til min Ud nævnelse til Justitsminister, gjør det mig ondt at maatte skuffe ham. Jeg har ganske vist ikke forelagt dette Forslag paa quærensvis; jeg har forelagt det saaledes, som jeg har meent, det kunde være ffikket til at danne et Mægtingsforslag mellem begge Thing, og jeg vilde ganske vist svigte min Stilling, hvis jeg vilde begynde at føre noget i saa Henseende.

S. M. Petersen: Det har forundret mig meget at høre den høitærede Justitsminister nylig henvisse til to ældre Børnepligtslove, hvoraf den ene endnu for endeel er gjældende, men glemme at anføre Loven om Hæ-

rens Ordning, som dog forekommer mig at ligge meget nærmere. Vi ere ved den traadte ind i et nyt Stadium, idet den har almindeliggjort Børnepligten i en Grad, vi ikke hidtil have kjendt, og jeg skal villig tilstaae, at fra det Dieblit, da den var vedtagen, antog jeg, at naar undtages den Stillingsstilladelse, som er givet for et vist Tidrum, som snart er udloben, kunde theologiske Candidater den Dag idag ikke frigjøres for Børnepligten ved at blive geistligt ordinerede. Jeg hører nu, at der er en anden Opfattelse af dette Forhold, men det forekommer mig, at Loven om Hærens Ordning i den Grad maa have ført os ind i et nyt Spor, at man ikke ved denne Leilighed kan henvisse til ældre Børnepligtslove og forbigaae denne Lov, naar Talen er, hvad jeg her naturligtvis siger til, om de Geistliges Stilling i Armeen. Jeg kan for mit Vedkommende ikke billige — at jeg bøier mig for Fleertallet, er en anden Sag, det gjør enhver constitutionel Mand — og end ikke begribe, at der gives nogen Grund til, at en Mand skal fritages for noget af sin Børnepligt, fordi han ønsker at ernære sig som Sjælesørger, thi det maade vi huske paa, at et andet Spørgsmaal er det, om Præsterne skulle være Soldater, thi dertil skal jeg saa godt som Nogen sige, at naar en Mand engang er Præst, skal han et være Soldat, men naar Talen er om Fremtiden, sætter man Sagen paa Hovedet ved at stille Spørgsmaalet saaledes: om Præsterne skulle være Soldater eller ikke. Spørgsmaalet er, om der skal quitteres dem, der ønske at ernære sig som Sjælesørgere, noget af deres Børnepligt. Der som Sjælesørgerne vare fødte i Ornat, vilde det være noget Andet, men det ere de ikke, de ere fødte og vorede op som Enhver af os Andre; de have uddannet sig til deres hellige Kald, som jeg agter saagodt som Nogen, men naar Spørgsmaalet er, om de derfor skulle have nogen Fortrinsret fremfor enhver anden god Borger, saa siger jeg Nei. Desuden — skjøndt dette synes mig at være nok — have vi tilstrækkelig Erfaring for, at vore Geistlige ikke ere de mindst frigeriff Itemte. Der som man i Almindelighed blot offrede sig for sit hellige Kald og tral sig tilbage til dettes